

כניסת השבת – 16.04
יציאת השבת – 17.16
רבנו תם (72 דקות זמניות) 17.36
(אופק חדרה)

מתוק מדבש

יום חמישי בשעה 17.30
אי"ה שיעור על פרשת השבוע:
ביהכ"נ הרמב"ם (תימנים) רח"ה באייר
השיעור ישודר בל"ג ב'קול הלשון'
(להאזנה 03-6171111)

ביום שבת קודש

14.30 שיעור פרשת שבוע (מנחה 15.30)
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת. ג, אולגה

לע"נ אמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל
ביום רביעי כג' כסלו שנתיים לפטירתה

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י

הרב ברוך בוקרה שליט"א

פניית הכנסת 'פנית יוסף' בשעת אולגה

ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

שנה שביעית – גיליון 263
פרשת וישלח תשפ"א

ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו (לב', יד')

רש"י: מן הבא בידו – ברשותו...

למה התכוון רש"י באומרו 'ברשותו'? וכי היה עולה על הדעת שיעקב יתן לעשו דבר שאינו ברשותו? מסביר נפלא ה'משך חכמה' זיע"א (במשנת רש"י): מובא בתוספתא (ע"ז, פ"ד) 'המוכר עבדו אינו רשאי למכרו לעכו"ם (עובד כוכבים ומזלות) שמא יצא לעבודה זרה ובזה אין רשות לרבו עליו לעשותו עכו"ם'.

ויתכן שזו כוונת רש"י שיעקב שלח לעשו את מה ש'ברשותו' הכוונה שיש לו רשות לשלוח כגון בהמות ומתנות, אבל עבדים הוא לא שלח לו, כי אין לו רשות לתת את עבדיו לעובד עבודה זרה כעשו.

ומכאן יש ללמוד מוסר השכל: אם אין לך רשות לקחת עבד ולמוסרו לידי גוי עובד עבודה זרה, אז ודאי שאין לך רשות לשלוח את ילידך ללמוד בחינוך שבו הם ינותקו חלילה מתורתנו הקדושה.

מתוק מעשה!

הוא עבר לפנייהם וישתחו ארצה שבע פעמים (לג', ג')

מדוע יעקב משתווה שבע פעמים לעשו?

וחשבנו לבאר בס"ד: הקדמה: רבקה מצווה את יעקב (כז, מג) 'קום ברח לך אל לבן אחי חרנה וישבת עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך'

אבל איך יעקב ידע שאכן עשו נרגע מכעסו?

מסביר רבי איצ'לה מואלוז'ין זצ"ל: על זה מוסיפה רבקה 'עד שוב אף אחיך ממך' ברגע שאתה תסיר את חמתך עליו ותרגיש הערכה אליו, הוא ירגיש חיבה אליך כמו שנאמר (משלי כז, יט) 'כמים הפנים לפנים כן לב האדם אל האדם' לפי זה יתכן לומר כי יעקב משתחוה לעשו כדי להכניס בליבו הערכה ואהבה לעשו, על מנת שעשו יחוש אהבה נגדית בליבו אליו.

ואכן זה פעל שנאמר 'ירץ עשו לקראתו ויחבקהו ויפול על צוואריו וישקהו'... ולכאורה מה קרה כאן? הרי הלכה היא שעשו שונא ליעקב? אלא שמתוך שיעקב הכניס בליבו אהבה לעשו הוא גרם להכנסת אהבה בליבו של עשו אליו (לאותה שעה) ואם זה פעל על עשו זה בוודאי יפעל על כל מי שאתם רוצים לגרום לו לאהוב אתכם... **מתוק מעשה!**

ובעניין 'בריחה ממריבה' מסופר על רבי אהרון מבעלזא

זיע"א שפעם אחת הוצרך לנסוע לברית מילה, הביאו מכונית קטנה מסוג 'חילושיט'. שאל הרב 'איך אוכל להיכנס לרכב הקטן הזה?' אמרו לו 'צריך להתכופף ולהיכנס' הרבי התכופף והזדחל פנימה והמכונית החלה לנסוע. אמר הרבי 'לימדתם אותי מוסר השכל גדול מאוד, אם אתה רוצה להתקדם צריך להתכופף...' **מתוק מעשה!**

ובאותו עניין: מובא בגמרא (ב"ק צב, ב') 'חברך קריך חמרא

אוכפא לגביך מוש' – אם חבר שלך קרא לך חמור תשים על גבך אוכף, דהיינו אל תיגרר למריבה אלא תשתוק.

סיפר הרב מאיר צימרוט שליט"א (דורש טוב) נסעתי פעם בקו 39 בשכונת בית וגן בירושלים ברחוב חיד"א, יצאה מכונית פרטית במהירות וכמעט התנגשה באוטובוס, בעל המכונית יצא בכעס, עמד ליד החלון של נהג האוטובוס והחל לצעוק עליו 'אתה חמור... איך אתה נוסע? (והוא הרי זה שנסע בפראות). הנהג חייך אליו ואמר 'אתה אח שלי' והתוקף ממשיך 'אתה כלב' והנהג בחיך עונה 'אתה אח שלי' 'אתה סוס...' 'אתה בהמה' וכו'... ועל כל הטחה הנהג מחייך ועונה לו 'אתה אח שלי'...

בסוף נמאס לתוקף והוא אמר 'תגיד, מה זה שאתה ככה עונה לי?' אמר לו נהג האוטובוס 'תקשיב אחי, מצד אחד אני לא מסוגל לכנות יהודי בכינויי גנאי ומצד שני עוד לא הגעתי למצב שאני יכול להבליג לגמרי, ולכן אם אתה קורא לי 'חמור' אז במקום לומר לך שאתה גם חמור אני פשוט אומר לך שאתה אח שלי... ואתה תבין לבד מה אתה'...

הנהג הזועם נכנס במהירות לרכבו וברח מן המקום. וכדרכי הרבי מבעלזא זיע"א – 'בשביל להתקדם צריך (לפעמים) להתכופף'. **מתוק מעשה!**

ובאותו עניין הביא הרב צימרוט שליט"א את הסיפור על הרמב"ם זיע"א שהיה כידוע רופאו האישי של מלך מצרים וזכה בשל כך לקרבתו. רבים קנאו בו והיו מוציאים את דיבתו רעה באוזני המלך. באחת ההזדמנויות הם אף דרשו להרוג אותו שאם לא כן תתארגן הפיכה כנגד המלך.

המלך, שאהב מאוד את רבנו, לא הסכים בשום אופן להורגו ואז הציעו הרשעים פשרה, לפיה ימסרו את דינו של הרמב"ם לשמים באופן הבא: הם יכינו שני פתקים, על האחד יכתבו 'חיים' ועל השני יכתבו 'מוות' ויתנו לרמב"ם לבחור באחד הפתקים. וכך יחרץ דינו לחיים או למוות. לפשרה זו נאלץ המלך להסכים.

ומה עשו אותם רשעים ארורים? הם הכינו שני פתקים ובשניהם כתבו את המילה 'מוות', כשהם מתכננים שכאשר הרמב"ם ייטול פתק אחד הם ישמידו את השני וכך הוא יוצא למיתה מבלי שיוכיחו את רשעותם.

אלא שתכניתם לא יצאה אל הפועל, הרמב"ם היה חכם גדול מהם. הוא בחר פתק אחד ובזריזות הכניסו לתוך פיו ובלע אותו. ואז לא נותרה ברירה והמלך הורה לפתוח את הפתק השני ובו ראו שהיה כתוב 'מוות' ומזה הסיקו כולם כי כנראה בפתק שהרמב"ם בלע היה כתוב 'חיים'.

יש אומרים שבסוף הרמב"ם הוציא מפיו את הפתק, שהיה נראה שהוא בלע אותו, וכאשר ראו שגם בו היה כתוב 'מוות' הבין המלך את מעשה המזימה והוציא את הרשעים להורג... כן יאבדו כל אויביך ה'...

חוקי התורה. כי כל הנוסע במהירות גבוהה מהמותר בחוק מסכן את חיי עצמו, נוסעיו והעוברים ושבים בכביש) הוא התחנן בפני השוטר בדמעות שיוותר לו על הקנס המוגדל. רחמיו של השוטר נכמרו עליו והוא פטר אותו מהקנס, כשהוא מבהיר לו שעדיין למשפט הוא יצטרך להתייצב וסביר להניח שהשופט התורן ישלול לו את רישיונו למשך מספר חודשים (מה שיהווה לו צרה צרורה, בהיותו מתפרנס מהנסיעות ברכבו).

בימים שלאחר מכן, ייעצו לו חברים טובים: 'קח לך עורך דין, יעלה לך אמנם אלפי שקלים בודדים, אבל לפחות תינצל משלילה. רק זה מה שחסר לך'

ואז, ברגע אחד של פכחון הדעת, הוא שפך את נפשו לאלוקיו 'אבי שבשמים... אני יודע שנהגתי שלא כשורה (תרתי משמע). אני גם יודע שקיבלתי על עצמי באמת שלא לעבור שוב, חלילה, על חוקי התנועה. אבל מכאן ואילך אני מוסר את עצמי אליך. לא אקח עורך דין ולא אנסה דרכים, פעולות וסגולות. אני משליך את יהבי עליך. אם השופט ישלול את רישיוני ויערער את פרנסתי – אדע שזה ממך ואקבל זאת באהבה. הלוואי, ריבוננו של עולם, שבאמת לא ישלול. אבל אני את עצמי מוסר בידך' ומה שקרה לבסוף הוא ממש 'לא יאומן כי יסופר'...

אתמול [יום שלישי] היה יום המשפט. הוא התייצב בבית המשפט לפני השעה שהופיעה בהזמנה, הוא ניגש אל הפקיד שהרים אליו עיניים ממוקדות ואמר לו: 'המשפט בוטל. לך הביתה'

הוא התבלבל קצת, אבל כעבור דקות אחדות קיבל לידיו מסמך (אותו הוא הראה לי) בו מופיע שחור על גבי לבן שהמשטרה משכה את התביעה, המשפט בוטל, סר צל השלילה מעליו.

כשאני מספר את הסיפור בשעות האחרונות לחברים, כל אחד שואל אוטומטית: 'של מי ה'מופת'?' 'לאיזו קופה נדרת?' 'הבטחת סעודה?' 'תרמת משהו?' 'סגולה של איזה צדיק עשית?' ואני מסביר להם (לא שאני מזלזל חלילה וחלילה, ושוב חלילה וחלילה, בכוחה של צדקה הפועלת ישועות נשגבות – ומעשים שבכל יום יוכיחו), שלפעמים אנשים בורחים בעת צרתם ותולים יהבם בצדיק כזה או אחר, 'זצוק"ל או שליט"א, בנרות או בצדקות, בחלוקות ובסעודות, והם שוכחים את העיקר – שוכחים להרים עיניים אל הבורא יתברך ולבקש ממנו, בשפה פשוטה. שוכחים להפיל את עצמם בידי אביהם אהובם שבשמים, הוא היטיב, הוא מיטיב, הוא ייטיב לנו'

אחים יקרים! דברי המספר מדברים בעד עצמם ומחייבים את כולנו... נכון, יש סגולות ויש כוחות עליונים ורוחניים. אבל בכל עת צרה וצוקה שלא תבוא, עלינו לזכור מי מסובב כל הסיבות, בידי אנו נתונים ורק הוא, יכול להושיענו.

'כי במקלי' – ע"י ה'מעולם קיוונו לך' עברתי את הירדן הזה' כלומר את כל הירידות והנפילות בעולם הזה. 'ואני בחסדך בטחתי – יגל לבי בישועתך'

שבת שלום ומבורך!

מסיים הרב צימרוט ואומר למדנו מכאן שלפעמים כדאי לבלוע את ה'מוות' כדי לזכות ל'חיים'. לפעמים אדם עושה לחברו את המוות והוא רוצה מאוד להגיב ולהחזיר לו. כמה גדול וחכם הוא זה שיודע לבלוע, להתכופף, לוותר, לשתוק ולזכות לחיים. **מתוך מדרש!**

רציון ליל ולילה מ'אמת דבד'חומא

מתחרות ב'נ'אומית לכתבה יוצרת נדרת כל 200 השתתפים לכתוב את המשפט הקצר ביותר המשפט, את כל הדברים הא"ס: life, life, חלילה, רוצה, קט, נחמה, איש, אמת. **מקום הראשון לכה יראתי שכתב את המשפט הקצר הא: 'איתי ינה'...** *****

ייענו בני יעקב את שכם ואת אביו במרמה וידברו (לד', יג')

רש"י: במרמה - היינו בחכמה

ומהי החכמה בדרישה שאנשי שכם ימולו את עצמם? אומר ה'כלי יקר' (על פסוק כה' - 'ויבואו על העיר בטה') **בטח** - שהיו בטוחים שלא יבקשו הכנעני והפריזי לעשות נקמה בעבורם (בעבור אנשי שכם) כי יאמרו מאחר ונכנסו בדת הנימולים אינם משלנו ויטיאשו מהם... וזו חכמה גדולה.

רציון וסיפור טרי - הפיטחון פה' והיפוצה המופלאה...

כי במקלי עברתי את הירדן הזה (לב', יא')

כיצד ניתן לצלוח את הקשיים והניסיונות של החיים? התשובה תובן בהקדים מעשה שהיה: יהודי הציע לרב שלו טרמפ ברכבו, הרב נכנס לרכב ומאוד הופתע לראות שברכב ישנם שני הגאים – אחד של הנהג והשני של הנוסע לימינו, התלמיד שראה את פליאת רבו הסביר מיד: 'כבוד הרב יבין, יש לי ילד קטן שתקופה ארוכה 'חופר' לי שהוא רוצה לנהוג בעצמו ולא מבין שזה אסור.

מה עשיתי? פשוט מאוד, התקנתי לו הגה בצד של הנוסע מימין, אני מושיב אותו על 'בוֹסְטֵר' (כיסא מוגבה) והוא מדמיין שהוא זה שמסיע את הרכב בכל נסיעה...

אמר הרב 'איזה מוסר השכל לימדת אותי... גם אנחנו בעולם הזה אוחזים כביכול ב'הגה' ונוסעים במסעות החיים פועלים, יוצרים ופונים מינה ושמאלה.

אבל דבר אחד אנחנו שוכחים והוא שההגה שאנו אוחזים, זה ההגה הדמיוני, זה שבצד ימין, את ההגה האמתי אוחז ומנהיג הקב"ה - אבא שבשמים.

לפי זה אפשר לומר ש'מקל' זה ר"ת 'מעולם קיוונו לך'. וזהו שאומר הפסוק: 'כי במקלי' – ע"י ה'מעולם קיוונו לך' עברתי את הירדן הזה, כלומר את כל הירידות והנפילות בעולם הזה. **מתוך מדרש!**

ובעניין זה להלן סיפור ממש טרי מהשבוע, אותו הביא ר' יקותיאל יהודה גנזל ה"ו (פורסם ב'המבשר'):

אמש [שלישי בלילה - מוצאי טו' כסלו תשפ"א] סיפר לי ידיד ותיק סיפור טרי: לפני תקופה הוא נסע בכביש באישון ליל ושוטר עצר אותו על מהירות מופרזת. השוטר עמד לרשום לו דו"ח כולל נקודות ואף הנפיק לו הזמנה למשפט בגין עברת התנועה (שהיא באמת עברה חמורה ביותר, גם לפי

לע"נ: אבי מורי ממוסר בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטח ז"ל (בג' כסלו) ר' ישראל יחיאלי בן יחיא ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל / מימון טפירו בן מוזל טוב ז"ל / רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחת: דקל מלכה - להצלחה כללית / אהובה בת נעמי - רפואה שלימה אורי ישראל - רפוי / סוזן בת ימנה - רפויש / אהרון בן מסעודה - רפויש דוריאן הודיה בת נעמי - לרפויש / נועם חן בת שולה - להצלחה בניתוח